

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 1 беті

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Пән: Балалар жасындағы стоматология

Пәннің коды: BZhS 4328

ББ атауы: 6B10117 -«Стоматология»

Оқу сағатының/кредиттің көлемі : 150 сағат (5 кредит)

Оқу курсы және семестрі: 4/8

Құрастырған:

Исмаилова Н.П., ассистент

Хаттамасы №

11 « 26 » 06 2025

Кафедра меңгерушісі м.ғ.к., доцент м.а.

Л.О. Кенбасева

ШЫМКЕНТ 2025

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 2 беті

№1 аралық бақылауға арналған сұрақтар

1. Балалар стоматологиясы пәнінің мақсаты қандай?
2. Бұл пәннің негізгі міндеттері қандай?
3. Қазақстандағы балалар стоматологиясының тарихи даму кезеңдерін атаңыз.
4. Балалар стоматологиясының дамуында отандық ғалымдардың рөлі қандай?
5. Балалар стоматологиясының дамуына шетелдік ғалымдар қандай үлес қосты?
6. Баланың даму кезеңдерін атаңыз.
7. Антенатальды кезеңдегі тіс ұрықтарының қалыптасу ерекшелігі қандай?
8. Одонтогенез дегеніміз не?
9. Постнатальды кезеңде тіс қалыптасу қалай жүреді?
10. Уақытша тістердің пайда болу және түбірлерінің резорбция уақыты қандай?
11. Жақ-бет аймағының жатырышілік дамуының негізгі кезеңдері қандай?
12. Бұл даму бұзылса қандай ақаулар туындайды?
13. Балалар стоматологиялық науқастың анамнезін жинаудың ерекшелігі неде?
14. Баланың ауыз қуысының гигиеналық өнімдері қандай?
15. Тіс қақтарының пайда болу механизмі қалай түсіндіріледі?

№1 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтары

1. Тіс пластинкасының қалыптасуы ұрықтың құрсақ ішілік даму кезеңінде ... аптада болады.
  - A. 6-7-ші
  - B. 17-20-ші
  - C. 10-16-ші
  - D. 20-22-ші
  - E. 8-9-ші
2. Тіс емізікшесі мезенхимасынан мыналар түзіледі:
  - A. дентин, пульпа
  - B. альвеолярлы сүйек, периодонт
  - C. пародонт, цемент
  - D. пародонт, пульпа
  - E. цемент, целлюлоза
3. Тіс ұрығы эпителийінен келесі тіс тіндері түзіледі:
  - A. эмаль, Насмит қабығы
  - B. альвеолярлы сүйек, периодонт
  - C. пародонт, пульпа
  - D. дентин, пульпа
  - E. эмаль, дентин
4. Тіс қапшығының мезенхимасынан мыналар түзіледі:
  - A. цемент, периодонт
  - B. Насмит қабығы, эмаль
  - C. тіс пульпасы, дентин
  - D. дентин, эмаль
  - E. эмаль, цемент
5. Сүт тістердің минералдануы басталады:
  - A. Құрсақішілік дамудың екінші жартысында
  - B. Құрсақішілік дамудың бірінші жартысында
  - C. Туылғаннан кейінгі бірінші жартыжылдықта
  - D. Атқылау процесінде

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 3 беті

6. Туылғаннан кейін бірден ... тұрақты азу тістердің пренаталдық кезеңі басталады.
  - A. 9-шы айда.
  - B. 8-ші айда.
  - C. 7-ші айда.
  - D. 6-шы айда.
  - E. 5-ші айда.
7. Тұрақты екінші азу тістердің минералдануы басталады:
  - A. 2,5-3,5 жаста
  - B. жатыршылық кезеңнің соңында немесе жарып шыққаннан кейінгі алғашқы апталарда
  - C. туғаннан кейінгі жылдың екінші жартысында
  - D. 4-5 жаста
  - E. 6 жаста
8. Дені сау балада барлық сүт тістері ... шығуы керек.
  - A. 2,5-3 жаста
  - B. бірінші жылдың соңы
  - C. екінші жылдың соңы
  - D. 4 жаста
  - E. 5 жаста
9. Уақытша тістердің түбірлерінің физиологиялық резорбциясы басталады:
  - A. орта есеппен тіс түбірінің түзілуі аяқталғаннан кейін 3 жылдан кейін
  - B. орта есеппен тіс түбірінің түзілуі аяқталғаннан кейін 5 жылдан кейін
  - C. орта есеппен тіс шыққаннан кейін бір жыл
  - D. атқылаудан кейін орта есеппен 2 жыл
  - E. атқылаудан кейін орта есеппен 3 жыл
10. Рентгенограммада түбірдің өсу аймағы сүйек жоғалу ошағы ретінде анықталады:
  - A. кең өзектері бар түбір ұшында ықшам пластинканың шеткері бойымен шектелген
  - B. тар өзектері бар түбір ұшында жалын тәрізді контурлары анық емес
  - C. тар өзектері бар түбір ұшында ықшам пластинканың шеткі бөлігімен шектелген
  - D. тар өзектері бар түбір ұшында анық контурлары бар
  - E. кең өзектері бар түбір ұшында жалын тәрізді контурлары анық емес
11. Түбір пульпасының өміршендігін сақтауды көздейтін балалардағы тұрақты тіс ұлпасының қабынуын емдеу әдісін атаңыз:
  - A. витальді ампутация әдісі
  - B. девиталды ампутация әдісі
  - C. витальді экстирпация әдісі
  - D. аралас әдістер
  - E. биологиялық әдіс
12. Уақытша тістің жедел пульпиті пен периодонтитінің дифференциалды симптомы:
  - A. тісті перкуссиялағанда ауырсыну
  - B. температуралық тітіркендіргіштерден ауырсыну
  - C. ашық тіс қуысының болуы
  - D. тұйық тіс қуысының болуы
  - E. тәтті және қышқылдан ауырсыну
13. Балалардағы түбір ұшы қалыптаспаған тұрақты тістердің пульпасының қабынуын емдеудің ең тиімді әдісі:
  - A. терең ампутация әдісі
  - B. тәж пульпасының интравитальді ампутация әдісі
  - C. девиталды ампутация әдісі
  - D. диатермокоагуляция әдісі

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 4 беті

- Е. биологиялық әдіс
14. 5 жасар балада жедел сатыдағы созылмалы пульпитті емдеудің қолайлы әдісі:
- девитальді ампутация
  - сауыт ұлпасының витальді ампутациясы
  - витальді экстирпация
  - биологиялық әдіс
  - жоғары ампутация
15. Балалардағы ауыз қуысын жоспарлы санациялау кезінде жиі анықталатын пульпиттің түрі:
- созылмалы фиброзды
  - созылмалы ретроградты
  - созылмалы гангренозды
  - жедел диффузды
  - жедел ошақты
16. Гангренозды пульпит кезінде пульпаны зондтау ауырсынады...
- тек тіс сағаларында немесе өзектердің тереңдігінде
  - ашық целлюлоза мүйізі аймағында
  - тістің тәж бөлігінде
  - кариозды қуыстың бір нүктесінде
  - кариозды қуыстың бүкіл түбі бойымен
17. Уақытша тістердің пульпитінің созылмалы түрлерінде рентгенограммада кездесетін өзгерістер:
- периодонт саңылауының кеңеюі, сүйек тінінің остеопорозы
  - контуры анық емес түбір ұшында сопақ пішінді сүйек тінінің бұзылуы
  - сүйек тінінің деструкциясы, контуры анық түбір ұшында сопақ пішінді
  - сүйек тінінің остеопорозы, пародонт саңылауының тарылуы
  - периодонтальды жарықшақтың кеңеюі
18. Уақытша тістемдегі пульпиттің түрі, бұл кезде кариозды қуыс әрқашан тіс қуысымен байланысады :
- созылмалы гипертрофиялық пульпит
  - жедел диффузды пульпит
  - созылмалы гангренозды пульпит
  - жедел ошақты пульпит
  - созылмалы фиброзды пульпит
19. Пульпа ампутациясы дегеніміз:
- сауыт бөлігіндегі пульпаны алып тастау
  - түбір ұзындығының 1/3 бөлігіне тамырдың ұлпасын алу
  - тәж және түбірлік целлюлозаны алу
  - пульпаның өмірлік белсенділігін сақтау
  - тамырдың ұлпасын алу
20. Қатпайтын пасталардың негізі болып табылады
- вазелинді глицерин қоспасы
  - резорцин-формалин қоспасы
  - эпоксидті шайырлар
  - натрий глутаматы
  - фосфатты цемент
21. Түбір өзектерін химиялық кеңейтуге арналған препараттардың негізгі белсенді ингредиенті болып табылады
- этилендиамидтетрасірке қышқылы (EDTA)
  - оксиэтилендифосфон қышқылы

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 5 беті

- С. фосфор қышқылы
D. аскорбин қышқылы
E. тұз қышқылы
22. Түбір өзектеріндегі ұлпаның өміршеңдігін сақтау әдісі ... деп аталады.
A. витальді ампутация
B. девитальді экстирпация
C. девитальді ампутация
D. витальді экстирпация
E. биологиялық әдіс
23. Төменгі жақсүйек тістерінің түбір өзектерінен пульпаны ауыртпалықсыз алу үшін ... анестезияны жүргізген жөн.
A. өткізгіштік
B. интралигаментарлық
C. инфильтрация
D. аппликация
E. орталық
24. Т.Ф. Виноградова бойынша диспансеризацияның бірінші тобына ... балалар жатады:
A. сау, тіс аурулары, пародонт ауруларынсыз
B. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және іс жүзінде сау балалар, тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар
C. тіс ауруы, пародонт ауруы немесе тістесу аномалиясын жоқ ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
D. кариестің суб және декомпенсацияланған түрлерімен бірге ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
E. жақ-бет аймағындағы қабыну процестерінен зардап шеккен балалар
25. Т.Ф. Виноградова бойынша медициналық диспансеризацияның үшінші тобына кіреді
A. кариестің суб және декомпенсацияланған түрлерімен ауыратын және ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар
B. жақ-бет аймағындағы қабыну процестерінен зардап шеккен балалар
C. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және іс жүзінде сау балалар, тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар
D. тіс ауруы, пародонт ауруы немесе тістесу аномалиясы жоқ , ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар балалар
E. сау және іс жүзінде сау, тіс аурулары, пародонт аурулары немесе тістесу ауытқуларынсыз
26. Балаларды медициналық тексерудің екінші тобына Т.Ф. Виноградова кіреді:
A. кариестің субкомпенсацияланған түрімен ауыратын дені сау және тістесу аномалиясынан туындаған гингивиті бар балалар
B. локализацияланған немесе жайылған пародонт ауруы немесе пародонтиті бар балалар
C. сау және іс жүзінде сау, тіс аурулары, пародонт аурулары немесе ақауларсыз
D. кариестің суб- және декомпенсацияланған түрлерімен ішкі ағзаларының созылмалы аурулары бар балалар
E. ауыз қуысын гигиеналық сақтамау, тіс функциясының жеткіліксіздігі, сапасыз пломба және басқа да жергілікті факторлардан туындаған гингивитпен ауыратын балалар
27. Созылмалы гипертрофиялық пульпит кезінде:
A. пульпа аздап ауырады, қан кетеді, кариозды қуысқа айналады
B. пульпа бір жерінде ауырады, қан кетеді
C. перкуссияда күрт ауырсынады
D. пульпа ауырсынусыз
E. пульпа қуыстың барлық түбінде қатты ауырады, температуралық тітіркендіргішке реакция

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 6 беті

28. Тұрақты бірінші азу тістердің фолликуласының қалыптасу кезеңін көрсетіңіз
  - A. жатыршылық дамудың 5 айы
  - B. жатыршылық дамудың 8-ші айы
  - C. 6 айда
  - D. 2 жаста
  - E. 3 жаста
29. Тұрақты бірінші кіші азу тістің фолликуласының қалыптасу кезеңі:
  - A. 2 жаста
  - B. жатыршылық дамудың 5 айында
  - C. жатыршылық дамудың 8-ші айында
  - D. 6 айда
  - E. 3 жаста
30. Жедел ошақты пульпитте...
  - A. ауырсыну өздігінен, жиі түнгі, қысқа мерзімді ұстамалар
  - B. ауырсыну ұстамасы ұзаққа созылады, тістегенде күшейеді
  - C. ауырсыну тұрақты, иррадиленген, солқылдап ауырады
  - D. тістегенде ауырсыну, тез басылады
  - E. ауырмайды
31. Периодонттың мышьякпен улануын тоқтатуға болады
  - A. пульпаны алып тастау, өзекті медикаментозды өңдеу, пульпаны түбір өзегіне шығару, тісті 24 сағат ашық қалдыру.
  - B. пульпаны алу, резорцин - формальдегидті сұйықтықпен тампон қою
  - C. пульпаны алу және осы қабылдауда өзекті толтыру
  - D. йод немесе унитиол препараттарымен турунда қою
  - E. пульпаны ампутациялау анестетикпен тампон қойып, уақытша таңғышпен жабу
32. Созылмалы гипертрофиялық пульпит кезінде науқастың шағымдары:
  - A. қан кетумен бірге тамақ түскен кездегі ауырсыну
  - B. өздігінен пайда болатын ауырсыну
  - C. тістеген кездегі ауырсыну
  - D. тұрақты ауырсыну
  - E. түнгі ауырсыну
33. Балаларда жақ сүйектерінің одонтогенді қабыну кисталарын емдеу принциптері:
  - A. кистаның үстіңгі қабығын және қоздырғыш тісті алып тастау арқылы ғана цистотомия
  - B. ауыз қуысының қосымша шығанағын түзетін цистотомия
  - C. киста қуысында орналасқан тісті бір мезгілде алып тастайтын цистотомия
  - D. киста қуысында орналасқан тісті бір мезгілде алып тастайтын цистэктомия
  - E. киста қуысында орналасқан тұрақты тіс ұрығын сақтай отырып, цистотомия
34. Кариозды қуыс ылғалды, жеңіл жұмсарылған дентинмен толтырылған, қабат-қабат оңай жойылады, эмаль шеттері өткір, бұл:
  - A. кариестің декомпенсацияланған түрі
  - B. кариестің субкомпенсацияланған түрі
  - C. кариестің компенсацияланған түрі
  - D. созылмалы фиброзды пульпит
  - E. созылмалы периодонтит
35. Кариозды қуыста құрғақ пигментті дентин анықталады, эмаль шеттері тегістелген, КПУ = 5, анамнезінде жедел респираторлық вирустық инфекциялар жиі кездеседі. Бұл клиникалық көрініс... кариес түріне сәйкес келеді.
  - A. субкомпенсацияланған
  - B. декомпенсацияланған

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 7 беті

- C. өтеледі
- D. ошақты
- E. жүйелі

36. Ылғалды жеңіл дентинмен толтырылған кариозды қуыс, КПУ индексі = 7. Бұл клиникалық көрініс ... кариес түріне сәйкес келеді.

- A. декомпенсацияланған
- B. субкомпенсацияланған
- C. өтеледі
- D. ошақты
- E. жүйесі

37. Балалардағы сүт тістерінде жиі кездесетін периодонтит түрін көрсетіңіз

- A. созылмалы грануляциялық периодонтит
- B. созылмалы гранулематозды периодонтит
- C. жедел дәрілік периодонтит
- D. созылмалы фиброзды периодонтит
- E. жедел инфекциялық периодонтит

<question> Кариестің жетекші клиникалық белгісі:

- A. ошақты тіндердің деминерализациясы
- B. периодонттағы өзгерістердің болуы
- C. жалпы жағдайдың бұзылуы
- D. пульпада өзгерістердің болуы
- E. қандағы өзгерістердің болуы

38. уақытша тістерінің 3-дәрежелі белсенділікті орташа кариесінде болуы мүмкін шағымдар:

- A. белгілі себеппен ауырсыну
- B. тұрақты ауыратын ауырсыну
- C. өздігінен пайда болатын ауырсыну
- D. таралатын ауырсыну
- E. ауырсыну болмайды

39. Балалардағы декомпенсацияланған кариес үшін тістерді толтырмас бұрын қосымша жергілікті емдеуді таңдаңыз

- A. Са препараттарымен аппликация
- B. гигиеналық тіс пасталарымен аппликация
- C. хлоргексидин ерітіндісімен аппликация
- D. фурацилин ерітіндісімен аппликация
- E. фтор лакпен аппликация

40. Балалар стоматологиясында жиі қолданылатын шыны иономерлік цементтердің он қасиеттерін көрсетіңіз.

- A. кариеске қарсы айқын әсері
- B. қанағаттанарлық эстетикалық және косметикалық нәтижелер
- C. қатты тіндермен және тіс пульпасымен жоғары биоүйлесімділік
- D. төмен баға және пайдаланудың қарапайымдылығы
- E. жақсы рентген контрастілік

41. Балалардағы тұрақты тістердегі декомпенсацияланған дақты сатысындағы кариестің ремтерапиясы мақсатында электрофорезге арналған препараттарды көрсетіңіз.

- A. 10% кальций глюконаты және 2% натрий фториді бар электрофорез
- B. 10% калий йодидімен және 2% натрий фторидімен электрофорез
- C. аскорбин қышқылымен және линкомицинмен электрофорез
- D. трипсинмен және аскорбин қышқылымен электрофорез
- E. гепаринмен және трипсинмен электрофорез

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 8 беті

42. Түбірлері жетілмеген уақытша тістердегі орташа 3-деңгейдегі кариес үшін емдеу әдісін танданыз

- A. кальций, фторидті қолдану арқылы кешіктірілген толтыру
- B. 1 рет келуде толтыру
- C. жылына 2 рет қайталау
- D. жылына бір рет қайталау
- E. ұнтақтау

43. Түбірлері жетілмеген тұрақты тістің түбір өзегін бітеу үшін материал таңдау

- A. құрамында кальций бар паста
- B. фенол – формальдегид пастасы
- C. мырыш – эвгенол пастасы
- D. йодоформды паста
- E. тимол пастасы

44. 3 жастағы балада кариес белсенділігінің I дәрежесі бар орташа кариесті (I класс, үлкен азу тіс) емдеуге арналған ең ұтымды пломба материалы:

- A. шыны иономерлік цемент
- B. акрил пластмасса негізіндегі цемент
- C. композициялық материалдан жасалған салма
- D. күміс амальгамасы
- E. галлодент

№2 аралық бақылауға арналған сұрақтар

1. Уақытша тістердің анатомиялық ерекшеліктері қандай?
2. Уақытша және тұрақты тістердің гистологиялық айырмашылығы неде?
3. Рентгенологиялық ерекшеліктеріне мысал келтіріңіз.
4. Тұрақты тістердің дамуы қашан басталады?
5. Ауыспалы және тұрақты тісесу формуласы қалай жазылады?
6. Уақытша тістердегі жедел тіс жегі мен созылмалы тіс жегісінің айырмашылығы қандай?
7. Қалыптаспаған түбірлері бар тістердің ерекшелігі неде?
8. Тістің қатты тіндерінің зақымдануы қалай жіктеледі?
9. Уақытша және тұрақты тістер жарақаттанғаннан кейін қандай асқынулар болуы мүмкін?
10. Балалардағы жоғарғы және төменгі жақ сүйегінің дамуының ерекшеліктерін атаңыз.
11. Балаларда ұлпа қабынуының негізгі түрлері қандай?
12. Стоматологиядағы деонтология дегеніміз не?
13. Тіс дәрігерінің этикалық міндеттері қандай?
14. Стоматологиялық медициналық картаның бөлімдері қандай?
15. Қабылдауға дейін тіс дәрігері өзінің жұмыс орнын қалай дайындайды?

№2 Аралық бақылауға арналған тест сұрақтары

1. Бастапқы кариесті емдеуде ... ұтымды әдісі болып табылады.

- A. реминерализациялау ерітінділерін қолдану
- B. шыны иономерлік цементтермен толтыру
- C. патологиялық өзгерген тіндерді кесу
- D. антисептикалық ерітінділермен шаю

гигиеналық пасталарды қолдану

2. Бастапқы кариес кезінде қатты тіс тіндерінің ошақты деминерализациясын диагностикалаудың қолжетімді әдісін таңдаңыз.

- A. витальді бояу әдісі
- B. рентгендік зерттеу әдісі
- C. электроодонтодиагностика әдісі

ONTÜSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH-KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы	74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары	15 беттің 9 беті

D. лазерлік диагностика әдісі

E. талшықты оптикалық әдіс

3. 5 жасар балада 5,5 тістің нысаналы рентгенограммасында түбір ұшы аймағында шекарасы анық емес сирек ошақтар, тіс түбірлері мен тұрақты тістің фолликулдары анықталады. бөлінеді.

Резорбция түрін таңдаңыз

A. патологиялық

B. физиологиялық

C. көлденең

D. баяу

E. жеделдетілген

4. Балалардағы тіс кариесін диагностикалау кезінде рентгендік зерттеудің мақсаты:

A. жасырын кариозды қуыстарды диагностикалау

B. периапикальды тіндердегі патологиялық процестерді анықтау

C. қатты тіс тіндерінің ақауларын анықтау

D. тіс түбірлерінің санын анықтау

E. екіншілік кариес диагностикалау

5. Балалардағы тамыры жетілмеген сүт тістерінің пульпасының қабынуын емдеудің ұтымды әдісін таңдаңыз.

A. өмірлік маңызды пульпотомия

B. девитальді пульпэктомия

C. девитальді пульпотомия

D. өмірлік маңызды пульпэктомия

E. биологиялық әдіс

6. Балалардағы тіс кариесінің пайда болу себептерін көрсетіңіз:

A. ауыз қуысының гигиенасының нашарлығы

B. ауыз судағы фторидтердің оңтайлы мөлшері

C. рационалды теңдестірілген тамақтану

D. анамнезінде ауыр аллергия

E. қатар жүретін аурулар

7. Балалардағы тіс кариесінің дамуына ықпал ететін бақыланатын қауіп факторын таңдаңыз

A. бұрын жасанды азықтандыру

B. аймақтағы ауыз судағы фторидтердің төмендігі

C. ананың жедел және созылмалы аурулары

D. генетикалық бейімділік

E. жүктілік кезіндегі токсикоз

8. Бала С., 3 жаста. Диагноз: 12,11, 21,22 тістердің жүйелі ойық гипоплазиясы. Осы патология үшін қолайсыз фактордың жатырышілік әсер ету кезеңін анықтаңыз

A. 3 ай

B. 5 ай

C. 6 ай

D. 7 ай

E. 8 ай

9. Бала 12 жаста. Косметикалық ақауға шағымданады. Ауыз қуысын тексергенде 1.4, 1.3, 1.2, 1.1, 2.1, 2.2, 2.3 тістерінде бор тәрізді дақтар бар. Эмальдың ашық қоңыр пигментациясы бар. Ұсақ, дөңгелек пішінді эмаль ақаулары байқалады - диаметрі 1,5 мм дақтар, олардың түбі қара түсті.

Алдын ала диагнозды ұсыныңыз

A. жүйелі гипоплазияның дақты түрі

B. эпидемиялық флюороздың деструктивті түрі

C. эпидемиялық флюороздың штрихті түрі

ONTÜSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 10 беті

- D. жүйелі гипоплазияның ойық түрді
E. эпидемиялық флюороздың дақты түрі
10. Бала 9 жаста. Объективті тексеру кезінде алдыңғы тістердің вестибулярлық бетінде бор тәрізді жолақтар түріндегі эмаль зақымданулары бар. Аймақтағы ауыз судағы фторидтің мөлшері 2,5 мг/л. Диагноз құрастыру
- A. флюороздың штрихті түрі
B. флюороздың борлы – ала түрі
C. флюороздың деструктивті түрі
D. флюороздың эрозиялық түрі
E. ошақты одонтодисплазия
11. Бала 4 жаста. Анасының айтуы бойынша оң жақтағы жоғарғы жақ тісіндегі тәттіден ауру сезіміне шағымданған. 5.5 тісі бұрын емделмеген. Қарап тексергенде 5.5 тістің шайнау бетінде пигментті дентинге толы кариозды қуыс бар, зондтау эмаль-дентин шекарасында ауырсынады. Перкуссия ауырсынусыз. Термометриялық реакция теріс. Алдын ала диагнозды ұсыныңыз
- A. Компенсацияланған түрдегі орташа кариес
B. Орташа декомпенсацияланған кариес
C. Орташа - терең кариес
D. Созылмалы периодонтит
E. Жедел пульпит
12. Бала 5 жаста. Емханаға тәтті жегеннен ауырғанына шағымданып барды. Сараптамадан кейін анықталды - $kp = 3$. 7.5. тістің шайнау бетінде пигментті дентиннен түзілген шеттері тегіс, кариозды қуыс бар. Дентинді алып тастағаннан кейін: түбі тығыз, зондтау эмаль-дентин түйіскен жерінде ауырсынады. Кариестің түрін анықтаңыз және диагноз қойыңыз
- A. Субкомпенсацияланған түрі, орташа кариес 7.5.
B. Кариестің субкомпенсацияланған түрі, беткей кариес 7.5
C. Кариестің декомпенсацияланған түрі, беткейлік кариес 7.5
D. Кариестің компенсацияланған түрі, беткей кариес 7.5
E. Кариестің компенсацияланған түрі, орташа кариес 7.5
13. Бала К., 8 жаста. Жоғарғы жақтың алдыңғы тістеріндегі эстетикалық ақауға шағымдары. Бала ауыз суында фторид мөлшері артық аймақта тұрады. Тістері ауырмаған, емделмеген. 1.1, 1.2, 3.1, 4.1 тістердің вестибулярлы бетін тексергенде ақшыл дақтар бар. Зондтау және перкуссия ауырсынусыз, термометрия теріс. Алдын ала диагнозды ұсыныңыз
- A. эпидемиялық флюороздың дақты түрі
B. деструктивті түрдегі эпидемиялық флюороз
C. жүйелі түрдегі эпидемиялық флюороз
D. ойық түрдегі жүйелі гипоплазия
E. дақ түрінің жүйелі гипоплазиясы
14. Науқас К., 12 жаста, түнде 2.3 тісіндегі өздігінен пайда болатын түнгі ауру сезіміне шағымданып келді. Ауырсыну ұстамалары 10-15 минутқа созылады, ауырсынусыз интервалдар 1,5-2 сағатты құрайды. Ауырсыну инфраорбитальды аймаққа таралады. Анамнезінде: 23 тіс бұрын емделмеген. 2 күннен бері ауырады. Объективті: 2.3 тістің аппроксимальды-дистальді бетінде терең кариозды қуыс бар. Тіс қуысы ашылмаған. Кариозды қуыстың түбі жұмсарған, мүйіз аймағында пульпа мөлдір. Кариозды қуыстың түбін зондтау қатты ауырады. Суық су ауырсынуды тудырады. Алдын ала диагноз қойыңыз
- A. Жедел диффузды пульпит
B. Созылмалы гангренозды пульпит
C. Созылмалы фиброзды пульпит
D. Жедел ошақты пульпит

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 11 беті

Е. Жедел іріңді пульпит

15. 7 жасар балада үлкен кариозды қуыс 3,6, сауыт ұлпасы некрозданған, канал аузын зондтау ауырсынады. R-граммада түбірлердің ұзындығының 3/4 бөлігіне пішінделгені, екі түбірде шекарасы анық емес сүйектердің жоғалу аймақтары бар екені анықталды. Алдын ала диагноз

- A. Созылмалы гангренозды пульпит
- B. Созылмалы грануляциялық периодонтит
- C. Созылмалы фиброзды пульпит
- D. Созылмалы периодонтит
- E. Жедел периодонтит

16. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы азу тістердің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша ойықтар бар, түбі мен қабырғалары тегіс, эмаль жұқарған. Алдын ала диагноз:

- A. Гипоплазияның эрозиялық түрі
- B. Гипоплазияның сайлы түрі
- C. Гипоплазияның дақты түрі
- D. Гипоплазияның толқынды түрі
- E. Флюороздың дақты түрі

17. Қабылдауға 5 жасар баласы бар ана келді. Анасының айтуы бойынша бала оң жақтағы төменгі жақ тісіндегі жағымсыз сезімге шағымданады. Қарап тексергенде: 8.4 тістің түсі өзгерген, кариозды қуыста тамақ қалдықтары бар, ашылған тіс қуысын зондтау кезінде жағымсыз иісі бар сұр түсті масса анықталады, түбір өзегі аузында ауырсыну. Рентгенограммада дистальды түбір ұшы аймағында сүйек тінінің бұзылу ошағы анықталды:

- A. Жедел серозды пульпит
- B. Жедел іріңді пульпит
- C. Созылмалы жай пульпит
- D. Созылмалы гангренозды пульпит
- E. Созылмалы гипертрофиялық пульпит

18. 12 жастағы бала түнде күшейген тісіндегі жедел ұстамалық ауру сезіміне шағымданып келді. 2 күн бойы тіс ауруы. Қарап тексергенде: орташа тереңдіктегі 4.6 тісінде кариозды қуыс, жұмсарған дентин оңай алынады, зондтау пульпа мүйізінің проекциясында қатты ауырады. КПУ-3 индексі. Ең ықтимал алдын ала диагноз:

- A. Жедел жалпы пульпит
- B. Жедел периодонтит
- C. Жедел іріңді пульпит
- D. Жедел жартылай пульпит
- E. Созылмалы пульпиттің өршуі

19. Бала А., 7 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкенде пайда болатын ұзаққа созылған ауырсынуға шағымданады. Объективті: 7.5 тісте жұмсарған дентинмен тола терең кариозды қуыс анықталды, тіс қуысы мен кариозды қуыстың байланысы байқалмайды, дентин қабаты жұқа. Пульпа гиперемияланған, қан кетеді, зондтау кезінде ауырсынусыз. Ең ықтимал диагноз:

- A. 7.5 тістің созылмалы фиброзды пульпиті
- B. 7.5 тістің созылмалы гранулематозды периодонтит
- C. 7.5 тістің созылмалы грануляциялық периодонтит
- D. 7.5 тістің созылмалы фиброзды периодонтит
- E. 7.5 тістің созылмалы гангренозды пульпиті

20. уақытша тістердің 3-дәрежелі белсенділікті орташа кариесінде шағымдар болуы мүмкін

- A. себепші ауырсыну
- B. тұрақты ауыратын ауырсыну

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 12 беті

- C. өздігінен пайда болатын ауырсыну
- D. таралатын ауырсыну
- E. тістегенде ауырсыну

21. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы жақ күрек тістерінің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша пішінді ойықтар бар, ойық түбінде эмаль жұқарған, ойықтың түбі мен қабырғалары тегіс. Эстетикалық себептермен қолданған жөн болатын толтыру материалдарын атаңыз

- A. Жарықпен қататын композициялық материалдар
- B. Химиялық өңделген композициялық материалдар
- C. Эпоксидті толтырғыш материалдар
- D. Толтырылмаған полимерлі материалдар
- E. Силикатты сульфатты цементтер

22. 11 жастағы бала 11-ші тістің сауытының қараюына шағымданады. Бір жыл бұрын жарақат алған, тіс дәрігеріне қаралмаған. Қарап тексергенде: 1.1 тіс интактілі, түсі өзгерген, перкуссияда ауырсынусыз, қызыл иектің шырышты қабаты өзгермеген. Дианоз қоюға қажет қосымша зерттеу әдісі:

- A. Одонтометриялық
- B. Витальді бояу
- C. Денситометриялық
- D. Термометриялық
- E. Люминесцентті

23. Бала 15 жаста. 4.6 тістің тұрақты ауыратын ауруына шағымдарымен стоматологқа келді. «Өскен» тіс сезімін байқайды, тілмен ұстағанда және тістегенде ауырсыну күшейеді. Анамнезінен: 4.6 тісі асқынған кариеспен 2 жыл бұрын емделген, пломбаның бір бөлігі бір ай бұрын түсіп қалған. Объективті: 4.6 тістің шайнау және дистальды бетінде терең кариозды қуыс бар, пломба жартылай сақталған, тіс айналасындағы қызылиектер гиперемияланған және ісінген; вертикальді перкуссияда күрт ауырсынады, кариозды қуыстың түбін зондтау ауырсынады, бірінші дәрежелі қозғалғыштығы бар. R-граммасында: 4.6 тістің медиальды түбір өзектері бүкіл ұзындығы бойынша, дистальды түбір өзегі ұзындығының $\frac{1}{2}$ бөлігінде пломбаланған. Дистальды түбір ұшының проекциясы аймағында сүйек тінінің пішіні дұрыс емес, диаметрі 5 мм болатын «жалын ошақтары» түрінде ағарған аймақ анықталады, анықталады. Рационалды емдеу әдісін көрсетіңіз

- A. 4.6 тістің каналдарын ашу, механикалық және дәрілік емдеу жүргізу, жедел құбылыстарды жойғаннан кейін түбір өзегін түбір ұшына дейін толтыру, пломбамен тісті қалпына келтіру.
- B. 4.6 тістің каналын ашу, кариозды қуысты дайындау, емдік төсем, оқшаулағыш төсем, уақытша пломба.
- C. Баланы клиникалық-зертханалық тексеруден кейін жалпы анестезиямен ауыз қуысын сауықтыруды жүргізу
- D. Өткізгіштік анестезияны жүргізу, і тістің түбірлерінің қалыптасуын ескере отырып, пульпаның витальді ампутиациясы
- E. Кариозды қуысты егеу, дентинді тығыздаушы сұйықтықты, тұрақты пломбаны дайындау

24. Бала 3 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкен кезде пайда болатын сол жақ тістің ауырсынуына шағымданады. Объективті: 7.5 тіс пигментті жұмсартылған дентинмен толтырылған кариозды қуыс, зондтау эмаль-дентин түйіскен жерінде ауырсынады. КП – 3. Емдеу үшін ең ұтымды пломбалық материал:

- A. шыны иономерлік цемент
- B. акрил пластмасса негізіндегі пломба
- C. композициялық материалдан жасалған салма
- D. күміс амальгамасы

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 13 беті

Е. галлоденттік пломба

25. Бала 5 жаста. Анасымен бірге профилактикалық тексеруге келген. Объективті: 6.5 тіс – вестибулярлы бетінде ақшыл дақ, зондтау кезінде эмаль кедір-бұдыр, перкуссия ауырсынусыз. Температуралық тітіркендіргіштерге реакция теріс. Ауыз қуысының гигиенасы қанағаттанарлықсыз. Рационалды емдеу әдісін көрсетіңіз
- реминерализациялау ерітінділерімен аппликация
  - шыны иономерлік цементпен толтыру
  - патологиялық өзгерген тіндерді кесу
  - антисептикалық ерітінділермен шаю
  - гигиеналық пасталарды қолдану
26. Девитальді ампутацияға бірінші қараған кезде кариозды қуысты дайындап, кариозды қуысты 3% сутегі асқын тотығы ерітіндісімен емдеп, пульпа мүйізін ашып, девитализациялаушы пастаны жаққан. Бұл әдісте көрсетілмеген манипуляция қадамын таңдаңыз
- «Дентин пастасы» уақытша таңғышты қолдану
  - Мумиялаушы сұйықтықты қолдану
  - Окшаулағыш төсемді қолдану
  - Мумиялау пастасын қолдану
  - Тұрақты толтыру
27. Бала А., 7 жаста. Анасының айтуы бойынша кариозды қуыстың болуына, аузынан иіс шығатынына, тамақ ішкенде ауыратын ауруға шағымданады. Объективті: 7.5 тіс – шайнау бетінде жұмсартылған дентинмен толтырылған терең кариозды қуыс бар, экскаватор көмегімен оңай алынады. Тіс қуысы ашылған, зондтау күрт ауырсынады, аздаған қан кету байқалады. 7.5 тіс қақпен жабылған, зақымдалған тіс аймағындағы қызыл иектер ісінген, гиперемияланған. Емдеу әдісін таңдаңыз
- Витальді ампутация
  - Түбір ұшының резекциясы
  - Девитальды экстирпация
  - Витальді экстирпация
  - Апексификация
28. 13 жастағы бала балалар стоматологиялық емханасына ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Қарап тексергенде: жоғарғы жақ азу тістерінің вестибулярлы бетінде әртүрлі көлемдегі және тереңдіктегі дөңгелек және сопақша пішінді ойықтар бар, ойық түбінде эмаль жұқарған, ойықтың түбі мен қабырғалары тегіс. Эстетикалық мақсатта қолдануға кеңес беретін толтыру материалдарының түрлері
- Жарықпен қататын композициялық материалдар
  - Химиялық қатаятын композициялық материалдар
  - Эпоксидті пломбалық материалдар
  - Толтырылмаған полимерлі материалдар
  - Силикатты сульфатты цементтер
29. 12 жастағы бала балалар емханасына тістеріндегі эстетикалық ақауға шағымданып келді. Объективті: орталық күрек тістердің сауыты $\frac{1}{2}$ сақталған, дентині ашық сулы-сұр түсті. Рентгенограммада: тіс қуысы мен түбір өзектерінің облитерациясы, гиперцементоз және түбір ұшында сүйек тінінің сиректеу аймақтары. Сіздің емдеу тактикаңыз
- Ремтерапия, қалпына келтіру
  - Тісті жұлу
  - Ағарту терапиясы
  - Зақымдалған тістерді деппульпациялау
  - Витаминдік препараттар кешенін тағайындау

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуіш құралдары		15 беттің 14 беті

30. 12 жастағы жасөспірім емханаға ауыз қуысын сауықтыру мақсатында келді. Объективті: 4.4 тістің вестибулярлы бетінде күнгірт эмальды дақ бар, күнгірт бор түсті, эмаль беті кедір-бұдырлы, температуралық тітіркендіргіштерге реакциясы жоқ. Ең тиімді емдеу әдісі:

- A. Ремтерапия, пломбылау
- B. Ақауларды нығыздау
- C. Цементпен толтыру
- D. Металл керамикалық сауытпен қаптау
- E. 10% кальций глюконат ерітіндісін қолдану

31. 5 жасар бала стоматологиялық емханаға ауыз қуысын санация мақсатында қайтадан жеткізілді, медицина қызметкерлерімен байланысқа түспейді, дәрігердің сөзін тыңдамайды, жылайды. Психоэмоционалды мінез-құлықты фармакологиялық түзету күтілетін нәтиже бермеді. Қарап тексергенде: кариозды процесс активтілігінің үшінші дәрежесі (декомпенсацияланған түрі) анықталды: барлық сүт тістердің сауыттары бұзылған, тіс қуысымен байланысатын терең кариозды қуыстар бар. Рентгендік зерттеуде сүйек тінінің бұзылуы анықталмады, тістер консервативті емге жатады. Осы балада ауыз қуысын санитарлық тазартудың қандай тактикасы ең қолайлы?

- A. Баланы клиникалық-зертханалық тексеруден кейін жалпы анестезиямен ауыз қуысының сауықтыру.
- B. Жергілікті анестезиямен тіс емдеуді бастау.
- C. Баланы педиатрға қарауды ұсыну, зертханалық зерттеулер жүргізу, содан кейін жергілікті анестезиямен тіс емдеуді бастау.
- D. Тіс емдеуді кейінге қалдыру және уақытша тістердің физиологиялық өзгеруіне дейін оларға пассивті бақылау жүргізу қажет.
- E. Зертханалық тексеруден және невропатологпен кеңескеннен кейін ауыз қуысын сауықтыруды ұсыну.

32. 5 жасар бала жедел ауру сезімімен келді. Қарап тексергенде индексі $kr=7$. 7.5 тісте медиальды шайнау бетінде тіс қуысымен байланыспайтын терең кариозды қуыс бар. Температуралық тітіркендіргіштерге реакция айқын. Перкуссия және зондтау ауырады. Тістің айналасындағы шырышты қабат гиперемияланған, ісінген.

Емдеу әдісі:

- A. Витальді пульпэктомия
- B. Девитальды пульпотомия
- C. Витальді пульпотомия
- D. Биологиялық әдіс
- E. Тісті жұл

33. 10 жасар бала 1.4 тіс аймағындағы қызыл иекте «абсцесс» пайда болуына шағымданды. Анамнезінен алты ай бұрын пломба салынғаны, бірақ екі апта бұрын түскені анықталды. Объективті: 1.4 тістің апроксимальды бетінде пломба қалдықтары бар кариозды қуыс бар. Қызыл иекте жыланкөз бар. Перкуссияда тұйық ауру сезімі бар. Шырышты қабаты бозғылт қызғылт түсті. Емдеудің ең ұтымды әдісі:

- A. Апексификация әдісі
- B. Бір рет қабылдауда пломбылау
- C. Жыланкөз жолының кюретажы
- D. Тісті жұл
- E. Апексогенез

34. 8 жасар бала ыстық тамақ қабылдағанда тісінің ауырсынуына, тісіндегі ыңғайсыздық сезіміне шағымданып келді. Қарап тексергенде: 4.6 тістің түсі өзгерген, кариозды қуыста тамақ қалдықтары, жағымсыз иіс бар. Тіс қуысы ашылады, сұр-лас пульпа және түбір өзектерінің аузындағы ауырсыну анықталады. Емдеудің ең ұтымды әдісі:

ONTÜSTIK-KAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 15 беті

- A. Апексификация
- B. Апексогенез
- C. Консервативті ем
- D. Девитальды пульпотомия
- E. Девитальды пульпэктомия

35. 5 жасар бала, анасының айтуы бойынша, соңғы 3 күнде жақсы ұйықтамайды. Тіс бұрын тітіркендіргіштердің әсерінен мазасызданған. Қарап тексергенде: 6.5 тістің аппроксимальды бетінде кариозды қуыс бар, жұмсарған дентинді алып тастағанда тіс қуысы ашылады, қансырап ауыратын пульпа анықталады, кр индексі =7. Емдеудің ең қолайлы әдісі

- A. Витальді пульпэктомия
- B. Тісті жұлу
- C. Витальді пульпотомия
- D. Консервативті ем
- E. Девитальды пульпотомия

36. Бала 4 жаста. Анасының айтуы бойынша тамақ ішкенде қысқа мерзімді ауырсынуға шағымданады. Объективті: 5.5. тіс – шайнау бетінде жұмсақ, жеңіл, ылғалды дентиннен толған, жиектері үшкір эмаль шеттері бар кариозды қуыс бар. Зондтау дентин-эмаль шекарасында ауырады.

Ең қолайлы емдеу әдісін таңдаңыз

- A. Кариозды қуысты егеу, дентинді тығыздаушы сұйықтықты, тұрақты пломбаны қою
- B. Кариозды қуысты егеу, оқшаулағыш төсемді, тұрақты пломбаны қою
- C. Кариозды қуысты егеу, емдік төсемді, тұрақты пломбаны қою
- D. Кариозды қуысты дайындау, тұрақты пломба қою
- E. Кариозды қуысты егеу, емдік төсемді, оқшаулағыш төсемді, уақытша пломбаны қою

37. Сүт тістің пульпитінде витальді ампутацияға бірінші барған кезде анестезия жасалады, кариозды қуысты дайындайды, кеңейтеді және уақытша Dentin Paste таңғышының астына Пульпотек сұйықтығына малынған тампонды жағылады. Бұл әдісте көрсетілмеген манипуляция қадамын таңдаңыз

- A. Сауыт ұлпасын тірідей ампутация
- B. Некрозданған сауыт ұлпасының экстирпациясы
- C. Некрозданған сауыт ұлпасының ампутациясы
- D. Сауыт ұлпасын тірідей экстирпациясы
- E. Тұрақты пломбылау

38. Тіс айналарын суық стерилизациялау үшін қолданылатын зат:

- A. 6% сутегі асқын тотығы ерітіндісі
- B. 1% фурациллин ерітіндісі
- C. 2% новокаин ерітіндісі
- D. 0,5% хлорамин ерітіндісі
- E. 75% метил спирті

39. Тіс айналары химиялық стерилизация арқылы ... аралығында стерилденеді.

- A. 1-2 сағат
- B. 2-3 сағат
- C. 3-4 сағат
- D. 4-5 сағат
- E. 5-6 сағат

40. Химиялық стерилизациядан кейін құралдардың стерильділігі ... дейін сақталады:

- A. 24 сағатқа
- B. 2 сағатқа
- C. 3 сағатқа

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы		74\11-2025
Бақылау өлшеуін құралдары		15 беттің 16 беті

- D. 1 сағатқа
E. 48 сағатқа
41. Стоматологиялық қондырғының беті дезинфекциялық ерітіндімен ... өңделеді.
A. әр пациенттен кейін
B. күніне 2 рет
C. науқастарды қабылдағанға дейін
D. күніне 1 рет
E. барлық науқастарды қабылдағаннан кейін
42. Автоклавтау ... стерилизация үшін қолданылады.
A. мақта орамдарын
B. науаларды
C. толық металдан жасалған құралдарды
D. айналарды
E. ұштықтарды
43. Стерильді үстел ... дейін стерильді болып қалады.
A. 6 сағатқа
B. 3 сағатқа
C. 2 сағатқа
D. 10 сағатқа
E. 24 сағатқа
44. Құрғақ термиялық зарарсыздандыру арналған:
A. барлық металл құралдарға
B. төсемдерге
C. мақта орамдарына
D. тазалау материалына
E. тігіс материалына
45. Емдік стоматология кабинетінде жұмыс істеу үшін оңтайлы температуралық жағдайлар:
A. 20-22°
B. 18-19°
C. 16-17°
D. 23-24°
E. 25-26°
46. Пломба материалын конденсациялау үшін келесі құралдарды пайдалану НЕҒҰРЛЫМ қолайлы:
A. толтырғыш
B. тегістегіш
C. зонд
D. шпатель
E. айна